

Uchwała Nr LII/393/09
Rady Miejskiej w Jędrzejowie
z dnia 30 grudnia 2009 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie dla Gminy Jędrzejów.

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 6 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493) Rada Miejska w Jędrzejowie uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Jędrzejów, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

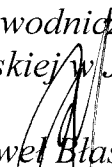
§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Jędrzejowa.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Jędrzejowie
mgr Paweł Błaszkiwicz

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, do zadań własnych gminy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w tym zakresie oraz opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Niniejszy Program zakłada tworzenie oraz wspieranie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, opartego na współpracy wielu służb i instytucji.

Realizacja zadań zawartych w Programie pozwoli na interdyscyplinarne podejście do problemu przemocy w rodzinie oraz zwiększy efektywność dotychczasowych działań kierowanych do rodzin, w których ten problem występuje.

W związku z powyższym zachodzi konieczność podjęcia uchwały.

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
Miasta i Gminy w Jędrzejowie
ul. 11 Listopada 113 b
28-300 JĘDRZEJÓW
Regon 003675595, NIP 656-125-83-83

DYREKTOR
Ośrodek Pomocy Społecznej
Gł.
Inz. Grażyna Chabior

Załącznik

Do Uchwały Nr LH/393/09

Rady Miejskiej w Jędrzejowie

z dnia 30 grudnia 2009 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE
DLA GMINY JĘDRZEJÓW**

Spis treści

1. Zjawisko przemocy w rodzinie - definicje	3
2. Charakterystyka gminy Jędrzejów	4
3. Diagnoza przemocy w gminie Jędrzejów	7
4. Diagnoza przemocy w rodzinie z punktu widzenia Ośrodka Pomocy Społecznej	13
5. Cele programu	17
6. Adresaci programu	18
7. Partnerzy programu	18
8. Źródła finansowania.....	19

1. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE - DEFINICJE

Przemoc w rodzinie to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- **Jest intencjonalna**
Przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
- **Siły są nierówne**
W relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy.
- **Narusza prawa i dobra osobiste**
Sprawca wykorzystuje przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).
- **Powoduje cierpienie i ból**
Sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Wyróżnić można kilka rodzajów przemocy. Mówimy więc o:

- **Przemocy fizycznej** – popychanie, obezwładnianie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie, oblewanie.
- **Przemocy psychicznej** – wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, krytykowanie, kontrolowanie, stosowanie gróźb, szantażowanie.
- **Przemocy ekonomicznej** – odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do ich zaciągania wbrew woli współmałżonka.
- **Przemocy seksualnej** – wymuszanie różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy.
- **Zaniedbywaniu** – czyli niezaspokojeniu podstawowych potrzeb zarówno fizycznych jak i emocjonalnych.

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY JĘDRZEJÓW

Struktura terytorialna i demograficzna.

Powierzchnia gminy – 227,52 km², co stanowi 18,10% powiatu.

Gmina leży w węźle dróg krajowych - Kraków – Warszawa droga Nr E7, Jędrzejów – Katowice droga Nr 78, Jędrzejów – Chmielnik droga Nr 765, Jędrzejów – Działoszyce droga 768, Jędrzejów – Małogoszcz droga Nr 728.

Gmina sąsiaduje z gminami Sędziszów, Małogoszcz, Nagłowice, Oksa, Imielno, Sobków i Wodzisław. W skład gminy wchodzi 37 sołectw.

Jędrzejów jest partnerem międzynarodowym z miastem Reinchenbach w Niemczech położonym w Saksonii. Współpracuje także w węgierskim miastem Keszthely położonym nad zachodnim Balatonem.

Początki miasta Jędrzejowa sięgają początków XII wieku. Najcenniejszymi zabytkami gminy Jędrzejów są:

- Klasztor Cystersów – najstarszy kościół Cystersów w Polsce z wczesnobarokowymi organami,
- gotycki Kościół Św. Trójcy,
- Muzeum Zegarów Słonecznych imienia Przypkowskich z największym na świecie zbiorem zegarów słonecznych, starodruków oraz przyrządów astronomicznych i innych,
- Kolej wąskotorowa z 1915 roku, obecnie Świętokrzyska Kolej Dojazdowa „Ciuchcia Expres - Ponidzie”.

Gmina Jędrzejów położona jest w obrębie Wyżyny Małopolskiej, przy czym rzeźba terenu nie jest zbyt urozmaicona, najwyższy szczyt na terenie zajmuje Gaj tj. 301 m npm, a najniższy punkt znajduje się w dolinie Brzeźnicy tj. 201 m npm. Gmina położona jest w większości w obrębie Niecki Nidziańskiej, która jest wyraźnym obniżeniem pomiędzy pasmem Wyżyny Krakowsko – Częstochowskiej, a wypiętrzaniem Gór Świętokrzyskich. W skład Niecki wchodzi charakterystyczny dla tego regionu Płaskowyż Jędrzejowski. Teren Płaskowyżu jest pofałdowany, łagodnie opadający z zachodu na

wschód. Obszar zbudowany jest z utworów węglanowych górnej kredy.

Gmina Jędrzejów w większości jest gminą rolniczą, użytki rolne stanowią 71 % powierzchni gminy, z czego znaczną część stanowią grunty orne, niewielki procent zajmują użytki zielona oraz lasy, w tym rezerwat „Gaj”. W rejonie Jędrzejowa występują gleby tj. rędziny, bielcowe, brunatne, mady, gleby mułowe, torfowe, murszowe i mułowo – torfowe.

Na obszarze gminy i w pobliżu jej granic występują wody powierzchniowe – rzeki : Nida, Biała Nida, Brzeźnica, Mierzawa oraz akwenty wraz z zielenią towarzyszącą. Występują zbiorniki wód podziemnych nadających się do użytkowania bez uzdatniania.

STAN LUDNOŚCI

W MIEŚCIE I GMINIE JĘDRZEJÓW

Z UWZGLĘDNIENIEM PODZIAŁU NA WIEK: PRZEDPRODUKCYJNY, PRODUKCYJNY

I POPRODUKCYJNY

STAN NA DZIEŃ 30-11-2008 ROK

ZASIĘG	WIEK PRZEDPRODUKCYJNY	WIEK PRODUKCYJNY	WIEK POPRODUKCYJNY
MIASTO I GMINA JĘDRZEJÓW	5 510	19 478	4 608

ŹRÓDŁO: dane zarejestrowane w Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Jędrzejowie

LUDNOŚĆ MIASTA I GMINY JĘDRZEJÓW W LATACH 2007 - 2008

ROK	2007	2008
OGÓŁEM	29380	29596

ŹRÓDŁO: dane zarejestrowane w Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Jędrzejowie

Rynek pracy.

Przed okresem przemian gospodarczych w Jędrzejowie funkcjonowało kilka większych państwowych zakładów pracy (firmy prywatne były rzadkością), które zatrudniały mieszkańców gminy Jędrzejów. Niektóre z nich funkcjonują do dzisiaj przekształcone w prywatne przedsiębiorstwa. Obecnie wśród zarejestrowanych firm prowadzących działalność gospodarczą (2411) najwięcej jest m.in. sklepów spożywczych, przemysłowych, odzieżowych oraz osób zajmujących się handlem obwoźnym. Są to przeważnie niewielkie rodzinne firmy ale także markety handlowe. W sektorze usług najwięcej firm prowadzi usługi budowlane, kolejno zakłady naprawcze oraz usługi transportowe. Z punktu widzenia ekonomicznego i społecznego istnieje kilkanaście firm produkcyjno-usługowych zatrudniających znaczną część osób.

Uprzemysłowienie w gminie jest niewielkie.

Na terenach wiejskich istnieje 3386 gospodarstw rolnych, które są niewielkie i nieliczne z nich zajmują się hodowlą czy uprawą na skale przemysłową.

Ze względu na niską klasę gruntu nie są one zbyt dochodowe.

Wg danych GUS, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie jędrzejowskim wynosiło 2269,46 zł.

Niewielkie uprzemysłowienie gminy i zbyt mała liczba miejsc pracy w istniejących zakładach powodują, że część ludności Gminy nie znajduje zatrudnienia, pomimo tego na przestrzeni trzech ostatnich lat zauważa się spadek stopy bezrobocia tj. 2006r. – 15,2%, 2007r. – 12,3%, 2008r. – 10,8%. Wynika to z tego, iż część mieszkańców Gminy migruje za granicę lub inne rejony Polski.

Jednak nadal bezrobocie istnieje i w Gminie Jędrzejów przedstawia się następująco: ogółem bezrobotnych w III kwartale 2008r.– 1456 osób, w tym długotrwale (tj. powyżej 12 m - cy) – 708 – 48,62 %

3. DIAGNOZA PRZEMOCY W GMINIE JĘDRZEJÓW

Policja w Polsce w latach 90-tych odnotowała prawie dwukrotny wzrost przypadków znęcania się nad członkami rodziny (w tym nad dziećmi). Podczas gdy liczba przestępstw ogółem wzrosła o 2%, liczba przestępstw przeciw rodzinie (nie wliczając w to uchylania się od obowiązku alimentacyjnego) aż o 62%. Oczywiście, trudno jest powiedzieć na ile wynika to ze wzrostu tego typu nagannych zachowań, a na ile ze zwiększenia zgłaszalności związanej z większą wrażliwością i uwagą społeczną na problemy przemocy domowej.

Liczbę ofiar przemocy domowej w okresie kilku ostatnich lat (wg „Niebieskiej Karty”) oraz liczbę policyjnych interwencji domowych przedstawia poniższa tabela:

	1999	2001	2003	2004	2005	2006	2007
Liczba ofiar przemocy domowej	96.955	113.793	137.299	150.266	156.788	157.854	130.682
Interwencje domowe dotyczące przemocy w rodzinie	72.031	86.545	85.512	92.495	96.773	96.009	81.403

W naszych badaniach skoncentrowaliśmy się na dwóch obszarach zachowań przemocowych, tj. na przemocy w szkole (szczególnie ze strony innych uczniów) oraz przemocy domowej.

PRZEMOC W SZKOLE

Jak wynika z raportu Najwyższej Izby Kontroli szkoła staje się coraz mniej bezpiecznym miejscem. Część uczniów przejmuje wzorce i zasady postępowania funkcjonujące w wojsku a nawet w więzieniu. Na szczęście te patologiczne zachowania nie dominują we wszystkich szkołach. Dlatego tak istotna jest diagnoza tych zjawisk na gruncie lokalnym – warto się im przyjrzeć w momencie, gdy jeszcze jest czas na stosowanie środków zapobiegawczych. Dlatego zadaliśmy uczniom serię pytań dotyczących tych zjawisk.

	TAK		NIE	
Czy zostałeś kiedykolwiek pobity w szkole?	9	%	91	%
Czy byłeś kiedykolwiek przez rówieśników zmuszany do robienia czegoś, czego nie chciałeś robić?	14	%	86	%
Czy zostałeś kiedykolwiek w szkole napadnięty i okradziony?	6	%	94	%

Jak widać, co jedenasty uczeń był ofiarą pobicia w szkole, co siódmy był zmuszany do robienia rzeczy niechcianych, natomiast napadnięty i okradziony został co siedemnasty młody człowiek.

PRZEMOC DOMOWA – OCZYMA RODZICÓW

Na początek zobaczmy, jak spostrzegają tę kwestię dorośli mieszkańcy miasta.

Czy zgadza się Pan/i z następującymi stwierdzeniami?	TAK		NIE	
<i>Surowe traktowanie dziecka przez rodziców hartuje dziecko i pozwala mu lepiej radzić sobie z przeciwnościami losu.</i>	17	%	83	%

Jak widać, co szósty z badanych dorosłych jest zwolennikiem surowego wychowania.

Dalej zadaliśmy pytanie: „**Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych przez rodziców powinno być zakazane prawnie**”.

Połowa dorosłych popiera pomysł prawnego zakazu stosowania kar fizycznych wobec dzieci. A jak spostrzegają oni swoje zachowania w tej sferze?

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie należy do zadań własnych gminy.

Przez wiele lat problem przemocy domowej był marginalizowany, nie dostrzegano jego rozmiarów, ani zagrożeń. Dopiero w ostatnim czasie organizowany jest system pomocy osobom krzywdzonym.

Istotna jest tutaj współpraca przedstawicieli wszystkich służb i instytucji pracujących z dziećmi oraz udzielających pomocy ofiarom przemocy, tzn. pedagogów, pracowników świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych, psychologów, pracowników socjalnych, policjantów, przedstawicieli służby zdrowia, księży, terapeutów uzależnień i innych.

Spójrzmy jak skalę tego problemu spostrzegają uczniowie szkół Jędrzejowa. Zadaliśmy uczniom pytanie: „**Czy kiedykolwiek w życiu rodzinnym byłeś świadkiem przykrej sytuacji spowodowanej przez picie alkoholu**”

i otrzymaliśmy następujące odpowiedzi:

Co trzeci z uczniów udzielił odpowiedzi twierdzącej!

Dalej, chcieliśmy wiedzieć, czy, zdaniem młodych ludzi, **istnieją okoliczności usprawiedliwiające przemoc w rodzinie.**

	Szk. podst. Kl. VI		Gimnazjum Kl. III		Szk. ponadgimn. Kl. II	
TAK						
	15	%	12	%	6	%

Jak widać, wcale niemała część uczniów gotowa byłby zaakceptować takie zachowania.

Warto natomiast zobaczyć, jak to wygląda w praktyce. Zapytaliśmy: **„Która z wymienionych form przemocy wydarzyła się kiedykolwiek w twojej rodzinie?”**

wywiska	29	%
groźby	7	%
poniżanie	8	%
policzkowanie	5	%
popychanie i szarpanie	7	%
bicie	7	%
szantażowanie pieniędzmi	2	%
żadna	66	%

Jak widać, dzieci w domach narażone są ze strony rodziców na różnego rodzaju akty przemocy, głównie przemocy psychicznej: wywiska, poniżanie. Zdarza się także przemoc fizyczna: popychanie, szarpanie, bicie.

Spytaliśmy dalej: **Czy dostałeś kiedykolwiek od rodziców lanie, w wyniku którego doznałeś urazu (siniak, zadrapanie, itp.)?**

Co ósmy uczeń jest więc karcony w sposób niebezpieczny, powodujący urazy fizyczne.

Pytaliśmy też, **czy uczniowie znają przynajmniej jedną osobę, która z błahych powodów jest karana fizycznie przez rodziców.** Oto odpowiedzi:

	Szk. podst. KI. VI		Gimnazjum KI. III		Szk. ponadgimn. KI. II	
TAK	18	%	39	%	21	%

Z wyników tych badań można wysnuć kilka spostrzeżeń:

- po pierwsze, zachowania przemocowe są nadal traktowane przez niemałą grupę rodziców jako ważna metoda wychowawcza,
- po drugie, wśród tego typu zachowań dominuje przemoc psychiczna, choć elementy przemocy fizycznej też nie należą do rzadkości,
- po trzecie – część uczniów akceptuje takie zachowania w niektórych sytuacjach.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:

• Policja	
RODZAJ PRZESTĘPSTWA LUB WYKROCZENIA	ROK 2007
Liczba interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinie	258
• Założono „Niebieskie Karty”	246
Liczba postępowań wszczętych z § 207 (znęcanie nad rodziną) ...	47

• Punkt konsultacyjno-interwencyjny	Liczba porad
• Ofiary przemocy w rodzinie	71
• Sprawcy przemocy w rodzinie	90
OGÓŁEM:	161

• Inne formy przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Liczba
Ośrodek wsparcia dla rodzin z problemem przemocy	
Grupa wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	1
Interdyscyplinarny zespół ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	1

Zapytaliśmy także, na co młodzi ludzie przeznaczają pieniądze.

	Szkoły podst. kl. VI		Gimnazjum III kl.		Szkoły ponadgimnazj. II kl.	
	A/ Słodczyce	54	%	19	%	32
B/ Papierosy	0	%	10	%	8	%
C/ Kasety z muzyką	13	%	3	%	2	%
D/ Książki	11	%	3	%	12	%
E/ Gazety	37	%	22	%	20	%
F/ Napój alkoholowy	1	%	13	%	17	%
G/ Oszczędzam na ubranie	45	%	45	%	44	%
H/ Kupuję coś innego	34	%	40	%	50	%

4. DIAGNOZA PRZEMOCY W RODZINIE Z PUNKTU WIDZENIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Po przeprowadzeniu ankiety wśród pracowników socjalnych, uzyskano informację że rodzin w których występuje przemoc jest 71 liczba ta stale rośnie. Są to środowiska, w których ofiary mają świadomość, iż nimi są. Z pomocy wszelakiego rodzaju tutejszego Ośrodka w 2008 roku korzystało 9,3 % mieszkańców gminy (890 rodzin tj. 2749 osób). Przeprowadzenie ankiety miało na celu uzyskanie pełnego obrazu problemu przemocy domowej wśród klientów Ośrodka.

- I. Jak wynika z przeprowadzonej ankiety największą grupę stanowią ofiary przemocy psychicznej bo aż 83,10 %, następnie przemocy ekonomicznej – 81,69 %, co jest dość charakterystyczne zwłaszcza że przemoc fizyczna zajmuje dopiero trzecią pozycję i stanowi 73,24 %. Może to oznaczać przełamanie stereotypu, iż przemoc to jedynie znęcanie się fizyczne.
- II. Kolejną formą przemocy jest zaniedbanie, które występuje u 49,30 % ofiar i odnosi się w większości do dzieci które stanowią 46,48 % ofiar przemocy.
- III. Przemoc seksualna występuje tylko w jednej rodzinie co daje 1,41 %.
- IV. Za pomocą ankiety chciano uzyskać informację kto najczęściej jest sprawcą i ofiarą przemocy. Potwierdziły się hipotezy, że w większości sprawcą przemocy domowej jest mąż – 66,20 %, a ofiarą żona – 71,83% i dzieci – 46,48 %. Tylko w jednym przypadku sprawcą przemocy jest żona a ofiarą mąż. Następną grupę sprawców stanowi „inny członek rodziny” – 28,40 % rozumiany jako osoba spokrewniona, nie spokrewniona (np. konkubent, osoba obca, dalsza rodzina), jednak zamieszkująca pod jednym dachem z ofiarą. Może to oznaczać, że ofiary godzą się na destrukcyjne działanie osób nie związanych formalnie bądź bliskich ze względu na „więzy krwi”.
- V. Kolejną grupą sprawców są dzieci, stanowią prawie 17 %, spośród nich 91,67 % stosuje przemoc wobec matek . Przemoc wobec ojca odnotowano tylko w jednym przypadku. To świadczy o odpowiednim dla sprawcy doborze ofiary. Matka

pomimo, że jest osobą najbliższą dziecku, może być zarazem najstabszą w przyjmowaniu zachowań wskazujących na przemoc, jest bardziej tolerancyjna od ojca i łatwiej usprawiedliwia nieodpowiednie zachowania. Warto w tym momencie podkreślić fakt, iż w żadnym przypadku nie odnotowano matki jako sprawcy przemocy. Natomiast ojcowie stanowią 11,27 % sprawców.

- VI. Zaobserwowanie występowania przemocy w rodzinie przez pracownika socjalnego jest dość trudne, zwłaszcza jeśli chodzi o przemoc inną niż fizyczna. Chociaż objawy przemocy fizycznej bywają przez ofiary skrupulatnie kamuflowane z obawy przed zauważeniem przez osoby postronne. Bardzo mylne też może być ewidentne zdiagnozowanie przemocy w postaci zaniedbywania, zwłaszcza że w wielu ubogich rodzinach cierpiących na niedostatek rzeczy materialnych, bardzo dobrze zaspokajane są potrzeby emocjonalne. Dlatego też pracownicy socjalni (poza ewidentnymi przypadkami przemocy) wspierają się przy diagnozie sygnałami z zewnątrz lub bezpośrednio od ofiar.
- VII. Z ankiety wynika, że w 69,01 % fakt zaistnienia przemocy zgłaszały same ofiary, 11,27 % to zgłoszenia z Policji. Bardzo rzadko zgłoszeń dokonywały osoby postronne tj. rodzina w 5,63 %, sąsiedzi 4,23 %. W dwóch przypadkach (2,82 %) monit złożyła Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jędrzejowie, cztery przypadki zostały zaobserwowane tylko przez pracowników socjalnych, natomiast osoba nie była świadoma iż jest ofiarą przemocy. Jeden przypadek zgłoszono telefonicznie z Centrum Interwencji Kryzysowej w Kielcach, gdy ofiara skorzystała z telefonu zaufania. Charakterystyczne jest to, że żadne zgłoszenie nie pochodziło od kuratora sądowego, czy też ze szkoły.
- VIII. Przeprowadzona ankieta potwierdza także trudność w rozwiązaniu problemu przemocy. Jest to trudność wynikająca z przebiegu faz przemocy u ofiar, ale także z innych pobudek. W niespełna połowie przypadków (42,25 %) sprawa przemocy trafiła na Policję, tylko 9 przypadków (12,68 %) zgłoszono do Prokuratury, z czego cztery z inicjatywy OPS , trzy przez ofiary, a dwie przez inną osobę. W blisko 20 % przypadków nic się nie zmieniło bądź nic się nie dzieje w kierunku rozwiązania problemu, pomimo różnych działań. Tylko w sześciu przypadkach (8,45 %) toczy się już sprawa w Sądzie. Pozostaje więc jedynie dalsza praca nad rodziną, która być może

doprowadzi do „zmobilizowania” ofiary do poczynienia odpowiednich kroków. I tak też się dzieje w ponad 70 % przypadków przemocy, gdzie ofiary korzystają ze wsparcia ośrodka pomocy.

- IX. Ofiary potrzebują wsparcia wieloaspektowego by przełamać wiele barier, a zwłaszcza braku zdecydowania (69,01 %), czy obawy przed sprawcą (43,66 %). Dużym utrudnieniem w wyjściu z przemocy jest brak lokalu, w którym ofiary mogłyby się schronić (35,21%). Niestety nasze prawo, jak również możliwości lokalowe gminy, nie pozwalają na rozwiązanie tego problemu. To ofiara musi opuścić dom, w którym pozostanie sprawca z całym dorobkiem życiowym. W Jędrzejowie nie ma ośrodka interwencji kryzysowej, w którym mogłyby się ofiary schronić i uzyskać wsparcie. Najbliższy znajduje się w Kielcach do którego dojazd jest utrudniony , bo wymaga przejechania około 40 km.
- X. W 25 przypadkach okazało się, że działania pracownika socjalnego są niewystarczające aby dotrzeć do ofiary i przekonać ją choćby do podpisania się na Niebieskiej Karcie czy wezwania pomocy Policji, co dowodzi że niezbędna jest pomoc specjalisty psychologa czy terapeuty.
- XI. W prawie 17 % przypadków ofiary nie mają świadomości, że są ofiarami przemocy. Tu pokutują stereotypy usprawiedliwiające wiele agresywnych zachowań jako normalnych. Powyższa charakterystyka przekłada się na ilość Niebieskich Kart, spisanych jedynie w 28,11 %, w pozostałych ofiary odmówiły podania jakichkolwiek informacji.
- XII. Z ankiety wynika , że tylko połowa (49,30 %) ofiar przemocy może liczyć na wsparcie rodziny. Bardzo duży wpływ na efektywność w wychodzeniu z przemocy ma czas pozostawania ofiarą przemocy. Pośród zdiagnozowanych przypadków w 66,20 % przemoc istnieje od kilku lat, w 14,08 % - kilkunastu lat, w 12,68 % trwa to kilka miesięcy, natomiast w pięciu przypadkach (7,04 %) był to pierwszy incydent.
- XIII. Prawie 60 % ofiar mieszka na terenie miasta Jędrzejowa, natomiast niewiele ponad 40 % zamieszkuje na wsi.

Jak wynika z przeprowadzonej ankiety na polu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest jeszcze wiele do zrobienia. Brakuje kompleksowego wsparcia, w tym psychoterapii, edukacyjnych akcji informacyjnych czy dostępu do lokalnego anonimowego zgłaszania

występowania przemocy. Na terenie gminy Jędrzejów nie ma dostępności dla przeciętnego „śmiertelnika” do terapii indywidualnej czy grupowej, jedynie odpłatne w gabinetach prywatnych. Niewielką grupę osób może objąć w swej terapii Ośrodek Pomocy Społecznej, jednak jest to niewystarczające w skali potrzeb. Tylko kompleksowe wsparcie daje szansę na powodzenie w trudnym procesie motywowania ofiar do poszukiwania pomocy. Funkcjonujący od 2006 roku Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie tylko spełnia swe zadanie, jest ważnym komponentem całego systemu walki z przemocą w gminie, jak również inicjatorem podejmowanych działań. Spowodował poprawę współpracy między instytucjami. Jednak brak jest nadal pełnej, coraz nowszej wiedzy na temat zachowań, reakcji i działań ofiar i sprawców przemocy oraz doskonalenia umiejętności pomagania ofiarom. Członkowie Zespołu widzą potrzebę doskazywania się w tym zakresie. W miarę rozwoju współpracy między instytucjami, uwidoczniła się potrzeba doskazywania wszystkich środowisk zawodowych przeciwdziałających przemocy. Integracja tych środowisk przyczyni się do faktycznej pracy na rzecz ofiar przemocy, a nie przerwania odpowiedzialności na inne organy.

5. CELE PROGRAMU

- Wzmocnienie systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej.
- Podjęcie działań korekcyjnych wobec sprawców przemocy domowej.
- Edukacja społeczności lokalnej i ofiar przemocy domowej.
- Motywowanie osób dotkniętych przemocą domową do poszukiwania pomocy.
- Koordynacja działań instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.
- Edukacja i integracja osób zajmujących się ograniczaniem zjawiska przemocy.

Działania:

- terapia indywidualna i grupowa dla ofiar przemocy,
- terapia indywidualna i grupowa dla sprawców przemocy,
- grupa wsparcia,
- poradnictwo socjalno - prawne,
- szkolenia osób pracujących nad zjawiskiem ograniczania przemocy,
- zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- akcja informacyjna,
- realizacja programów profilaktycznych w szkołach.

6. ADRESACI PROGRAMU

- pośredni –

- członkowie rodziny ofiar przemocy

- bezpośredni –

- ofiary przemocy domowej
- społeczność lokalna
- członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- inne osoby pracujące nad ograniczeniem zjawiska przemocy w rodzinie.

7. PARTNERZY PROGRAMU

- Ośrodek Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie ul. 11 Listopada
- Centrum Interwencji Kryzysowej w Kielcach ul. Urzędnicza 7 b,
- Komenda Powiatowa Policji w Jędrzejowie ul. 11 Listopada,
- Zespół Kuratorski Sądu Rejonowego w Jędrzejowie ul. 11 Listopada,
- Prokuratura Rejonowa w Jędrzejowie ul. Piłsudskiego,
- SZPOZ w Jędrzejowie ul. Chrobrego,
- NZOZ Szpital Specjalistyczny w Jędrzejowie ul. Małogoska,
- Straż Miejska w Jędrzejowie ul. 11 Listopada,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Jędrzejowie ul. Reymonta,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Jędrzejowie ul. Przypkowskiego,
- Szkoła Podstawowa Nr 3 w Jędrzejowie ul. Reymonta,
- Szkoła Podstawowa Nr 4 w Jędrzejowie ul. Przypkowskiego,
- Gimnazjum Nr 1 w Jędrzejowie ul. Ogrodowa,
- Gimnazjum Nr 2 w Jędrzejowie ul. Przypkowskiego,
- Szkoła Podstawowa Łysaków, Podchojny, Potok Wielki, Skroniów, Przysław, Raków, Mnichów, Brus, Piaski, Jasionna,
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Jędrzejowie ul. Przypkowskiego,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie ul. Okrzei,
- Przedszkole Nr 1 w Jędrzejowie ul. Mieszka I,
- Przedszkole Nr 2 w Jędrzejowie ul. 11 Listopada,
- Przedszkole Nr 3 w Jędrzejowie ul. Kościelna,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania działań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie będą środki własne z budżetu gminy, dotacje celowe oraz środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł.